

Gäller för: VE Kard Inf Hud Njur Gastro, M2 gamla VE

Giltig från: 2025-10-30

Innehållsansvar: Maria Stolt Toremark, (marst34), Specialsjuksköterska

Giltig till: 2027-10-30

Granskad av: Erik Frick, (erifr), Processchef

Godkänd av: Christoffer Larsson, (chrla26), Verksamhetschef

Koronarangiografi, PCI – kontrastnefropati - kardiologi

Förändringar sedan föregående version

Förlängd giltighet.

Syfte

Förebygga kontrastnefropati vid koronarangiografi med ev. PCI hos riskpatienter.

Arbetsbeskrivning

Medvetet avsteg från rutinen dokumenteras i Melior om rutinen är kopplad till patient. Övriga orsaker till avsteg från rutinen rapporteras i MedControlPRO.

Styrdokumentet är baserat på **[”Röntgenundersökning med jodhaltig kontrast – njursjukvård”](#)** och är en lokal anpassning och ”kortversion” av Nationella rekommendationer för jodkontrastmedel.

Patienter, oavsett njurfunktion, handläggs företrädesvis enligt detta styrdokument på den avdelning som för tillfället utreder och behandlar patienten.

Kontrastnefropati – Definition: Krea-stegring >25 % inom 3 dygn utan annan påvisbar orsak. (Kulminerar vanligen dygn 3-4)

Gäller vid radiologisk undersökning med jodhaltig kontrast intravaskulärt såsom angiografier.

Riskpatienter:

Sänkt njurfunktion (förhöjt s-krea eller GFR <60).

Ytterligare ökad risk vid kombination med riskfaktorer enligt nedan!

Använd helst nätbaserad kalkylator för eGFR baserad på internationell standard (IDMS) av p-kreatinin t ex www.egfr.se

- **Diabetes** med nefropati.
- **Reducerad blodvolym/renal perfusion:**
  - Dehydrering!
  - Blödning/ Hypotension.
  - Anemi / Hypoxi
  - Svårt multisjuk patient/Större kirurgi senaste dygnet/Sepsis
  - Grav hjärtsvikt.
  - Levercirrhos.
  - Lågt p-alb (<30)
  - Arteriosclerotisk njurartärsjukdom
- Patient **över 65 år.**
- **Utbredd kärlsjukdom.**
- **Myelom. Mb Waldenström. Myoglobinuri.**
- **Nefrotoxiska** läkemedel t.ex. vissa antibiotika, cytostatika, ciklosporin
- **NSAID o Cox-2-hämmare.** (Kontrindicerat! Försämrar renala perfusionen)
- **ACE – hämmare/ ARB.** Behåll medicinering - Hydrera istället!
- **Upprepad kontrastmedelstillförel**

OBS – ange på röntgenremiss om misstanke finns på nedsatt njurfunktion.

Ange GFR om möjligt och eventuella riskfaktorer!!

Handläggningsrutiner beroende av njurfunktion och andra riskfaktorer

Generellt: Korrigera alltid dehydrering! Sätt om möjligt ut nefrotoxiska substanser 2-3 d före undersökningen.

Flera samtidiga riskfaktorer ökar indikationen för mer avancerade förberedelser!

Undvik förnyad undersökning med kontrast hos riskpatienter inom 3 d. (Nytt krea innan!) Om patienten fått kontrastnefropathi: ingen ny undersökning förrän efter minst 2 veckor och återhämtat kreatinin!

Dialyspatienter sköts i samråd med Njurmedicin

1. GFR >60

Följ ordinarie förberedelser inför undersökning.

2. GFR 45 - 60

Gränszon mellan ordinarie och inneliggande förberedelser.

Bedöm alla tänkbara riskfaktorer, om ytterligare riskfaktorer, förbered enl 3B, annars:

Poliklinisk förberedelse:

- Gott och adekvat peroralt vätskeintag (>2 l/d) dagen före till och med dagen efter undersökning.

3. GFR <45 eller multipla riskfaktorer

A. Överväg andra undersökningsmetoder.

B. Inneliggande förberedelse med isoton vätskebehandling.

Utförande:

- Vätske- och urinmätning följs. Målsättning; diures ca 1,5 lit/12 tim. Timdiures endast vid behov.
- Pat får äta och dricka som vanligt.

Vätsketerapi iv skall påbörjas senast 4 (helst 6-12) tim före kontrastgivning för att utesluta intorkning (och som ”kvitto” ge god diures). Skall fortgå 6-12(-24) tim efter us.

- Koppla 1000 ml Plasmalyte intravenöst.
- Infusionstakt 100-150 ml/tim, ska fortgå minst 6-12(-24) tim efter undersökningen. Koppla således ytterligare 1000 ml RingerAcetat/ Plasmalyte vb
- **Om patienten ter sig minsta dehydrerad eller brådskande undersökning och kort förberedelsetid: 200-250 ml/tim under de första 2 tim.**

Diabetiker ges ordinarie insulin till maten. Metforminbehandling pausas senast i samband med undersökningen.

- **Kontrollera kreatinin dagen efter undersökningen,** tidigast 2 tim efter avslutat dropp, för ställningstagande till eventuell förlängd behandling. **Dessutom minst ytterligare en gång 2-4 dagar efter undersökningen med svar till PCI-operatören.**
- Kontrastnefropati behandlas som övrig akut njursvikt.
- Om patienten fått kontrastnefropati: ingen ny undersökning förrän efter minst 2 veckor och återhämtad krea-stegring!

Arbetsgrupp

PCI-teamet

Kardiologkliniken SkaS Skövde

Käll- och litteraturförteckning

Styrdokument ”Röntgenundersökning med jodhaltig kontrast – Njursjukvård”

SkaS

För detaljer se www.sbfm.se/sidor/riktlinjer.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: VE Kard Inf Hud Njur Gastro, M2 gamla VE

Innehållsansvar: Maria Stolt Toremark, (marst34),
Specialsjuksköterska

Granskad av: Erik Frick, (erifr), Processchef

Godkänd av: Christoffer Larsson, (chrla26), Verksamhetschef

Dokument-ID: SKAS9709-121726567-71

Version: 7.0

Giltig från: 2025-10-30

Giltig till: 2027-10-30